

ZARZĄDZENIE

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

Sędzia SN Ryszard Witkowski – po zapoznaniu się z pismem obrońcy R. S. skazanego z art. 148 § 1 d.k.k., sygnalizującym konieczność wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 marca 2021 r. sygn. akt II AKa 135/20, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020r. sygn. akt III K 2/19, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

nie stwierdzam podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie wskazanego wyżej postępowania z urzędu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 28 lipca 2022 r. obrońca skazanego R. S. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wznowienie z urzędu postępowania prawomocnie zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 marca 2021 r., sygn. II AKa 135/20. Obrońca wskazał na zaistnienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), a to niewłaściwej obsady składu Sądu Okręgowego w Kielcach, mającej wynikać z wadliwej delegacji do tego sądu SSR R. D., czego konsekwencją winno być uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi okręgowemu.

Powyższą przyczynę odwoławczą wnioskodawca powiązał z faktem orzekania w tym postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Kielcach sędziego R.D., który był delegowany do popołnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Kielcach na czas pełnienia funkcji wiceprezesa Sądu Okręgowego

w Kielcach. W ocenie obrońcy, taki rodzaj delegacji nie jest przewidziany w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, bowiem dyspozycja art. 77 § 1 pkt 1 tej ustawy, daje Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienia do delegowania sędziego (za jego zgodą) na czas określony, nie dłuższy niż 2 lata, albo na czas nieokreślony. Obrońca w swoim wystąpieniu powołał się na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 listopada 2021 r. (C-748/19-do C-754) oraz linię orzeczniczą sądów w przedmiocie wadliwości takiej delegacji sędziów, zapoczątkowaną precedensowym wyrokiem Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., sygn. IV KK 70/21.

Wskazane pismo obrońcy skazanego z 28 lipca 2022 r. jest jedynie sygnalizacją możliwości zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej stanowiącej podstawę do wznowienia prawomocnie już zakończonego postępowania z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2021 r., sygn. V KZ 39/21). W orzecznictwie i piśmiennictwie zgodnie wskazuje się bowiem, iż wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w związku z ujawnieniem się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (zob. np. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2005 r. sygn. I KZP 5/05). Z tego względu pismo z 28 lipca 2022 r. obrońcy skazanego zatytułowane „wniosek o wznowienie postępowania sądowego...” sygnalizujące istnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z 30 stycznia 2020 r. sygn. III K 2/19, nie może być rozpoznane merytorycznie. Pismo sygnalizacyjne złożone w trybie art. 9 § 2 k.p.k. nie implikuje po stronie sądu, do którego skierowano ów wniosek, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2022 r., sygn. IV KZ 55/21). Jednocześnie brak jest możliwości postąpienia z pismem sygnalizacyjnym tak, jakby stanowiło ono wniosek o wznowienie postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2021 r., sygn. V KZ 39/21). Okoliczności w nim podniesione mogą jedynie zostać zweryfikowane z urzędu. Weryfikacja ta przyniosła wynik negatywny, co oznacza, że Sąd Najwyższy nie dostrzegł podstaw do wszczęcia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 16 marca 2021 r. sygn. II AKa 135/20.

Odnosząc się do treści powyższego pisma sygnalizacyjnego, zauważyć należy, że kwestia wznowienia postępowania z urzędu z uwagi na udział w wydaniu wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z 30 stycznia 2020 r., sygn. III K 2/19, sędziego R.D. była już badana przez Sąd Najwyższy w postępowaniu wznowieniowym w sprawie sygn. IV KO 109/21, które zakończyło się wydaniem w dniu 16 grudnia 2021 r. postanowienia stwierdzającego brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu. Data rozstrzygnięcia wskazuje, iż podniesione przez adw. M. C. okoliczności oraz towarzysząca im argumentacja były brane pod uwagę przez Sąd Najwyższy. Pomimo tego ta sama okoliczność podniesiona została w rzeczonym piśmie sygnalizującym, które nie zawiera żadnych nowych argumentów natury faktycznej czy normatywnej.

Zdaniem Sądu Najwyższego wyrażonym w przywołanym postanowieniu z 16 grudnia 2021 r. uchybienie, o jakim mowa art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. powstaje wtedy, gdy sędzia nie ma w ogóle delegacji do orzekania w danym sądzie albo gdy jego delegacja nie spełnia ustawowych wymogów warunkujących ważność i skuteczność aktu delegowania. Prawnej nieskuteczności aktu delegowania sędziego do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie rodzić nie będzie wadliwe oznaczenie czasu delegacji, albowiem nie dotyczy ono elementów decydujących o skutecznym i ważnym delegowaniu sędziego. Stanowisko przedstawione w przywołanym orzeczeniu pozostaje aktualne, co prowadzi do jednoznacznej konkluzji, iż w sprawie nie doszło do wystąpienia bezwzględnej przyczyny uchylenia orzeczenia z uwagi na nienależytą obsadę sądu (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), jak też innych podstaw do wznowienia postępowania ex officio.

Niezależnie od argumentacji autora sygnalizacji, zauważyć należy, iż zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, potrzeba wzruszenia postępowania karnego zachodzi tylko wtedy, gdy przedmiot rozstrzygnięcia TSUE dotyczy głównego nurtu procesu, a zakres i charakter stwierdzonych w jego toku uchybień w istocie podważa słuszność merytorycznego rozstrzygnięcia (por. m.in.: wyrok Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2009 r., sygn. II KO 63/08; wyrok Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2012 r., sygn. II KO 78/11). W realiach tej sprawy taka okoliczność nie zachodzi.

W tym stanie rzeczy rozstrzygnięto jak na wstępie.

[as
at]